

PRIS 50 ØRE

Nº 0686

Udstillings-Katalog

SUNDBY FRIMÆRKEKLUB'S JUBILÆUMSUDSTILLING

4. Oktober 1947 Kl. 14-21 — 5. Oktober 1947 Kl. 9-21

Teknologisk Instituts Udstillingssal, Hagemannsgade 2

(hj. af V. Farimagsgade)

Udstillingens Protektor:

Kontorchef i Generaldirektoratet for Post- og Telegrafvæsenet

Hr. J. E. T. Andersen, R. af Dbg. p. p.

Klubbens Æresmedlem:

Fru Fabrikant E. Vendelskov

Udstillingsudvalget:

Hr. Fuldmægtig E. Larsen
Hr. Bogtrykker C. O. Hansen
Hr. Typograf E. Hintze Jørgensen
Hr. Optiker Knud Jensen
Hr. Assurandør A. Thomsen
Hr. Fabrikant H. O. Vendelskov
Hr. Prokurist H. Sædder
Hr. Bankassistent A. Hansen
Hr. Assistent Aa. Lundbeck

Klubbens Bestyrelse:

Hr. Fuldmægtig E. Larsen, Formand
Hr. Bogtrykker C. O. Hansen, Næstformand, Kasserer
Hr. Typograf E. Hintze Jørgensen, Sekretær
Hr. Optiker Knud Jensen
Hr. Assurandør A. Thomsen

FRIMÆRKE-LASSEN

Een Gang Kunde — altid Kunde

Grønnegade 16

København K.

SUNDBY FRIMÆRKEKLUB

byder Dem velkommen til sin 10 Aars Jubilæumsudstilling.

Paa Initiativ af Klubbens første Formand, Hr. Johs. Larsen, tilligemed nogle faa Frimærkesamlere stiftedes Klubben den 16. August 1937 med Navnet „Sundby Amatør Frimærkeklub“.

Stifternes Beskedenhed med Hensyn til filatelistisk Viden blev betegnet med „Amatør“.

Under Johs. Larsens og vekslende ny Ledelse voksede Klubben stedse med samme Maal for Øje, gennem Foredrag, Opsætningskonkurrencer o. l. at uddybe og fremme Kendskabet og Glæden ved Filatelien.

Klubben afholder i Maanederne September til Maj Møde hver Fredag Aften Kl. 20,00 i Mødelokalerne, Amager Central Café, Store Møllevej lige for Amagerbanens Station med Fremlæg af Frimærkeudvalg, Bytning og Afholdelse af Auktioner, Afholdelse af Konkurrencer og Diskussion om filatelistiske Emner; dette i Forbindelse med et udmærket Kammeratskab har skabt stor Mødeprocent paa Klub-aftenerne, hvor nye Medlemmer nyder særlig Bevaagenhed med Vejledning.

Kontingentet er Kr. 2,50 pr. Kvartal, og der ydes Medlemmer Dublet-cirkulationssendinger og Klubbens Medlemsblad „Frimærke Nyt“.

Udstillingen viser Objekter, samlet og opbygget af Klubbens Medlemmer. Den filatelistiske Viden er erhvervet gennem flittigt Møde paa Klubbens Mødaftener.

Er De Frimærkesamler? Gavn Dem selv.

Bliv Medlem.

Ejner Larsen.

Det førende skandinaviske Frimærkekatalog
AFA FRIMÆRKEKATALOG 1948

foreligger nu. 344 Sider med ca. 4000 Af-
bildninger. Pris Kr. 5,50 hæft., Kr. 6,75 kart.

Frimærkeavisen

POPULÆR FILATELI

bringer underholdende filatelistisk Stof,
Tillæg til AFA Kataloget, gode Annonce-
tilbud o. m. a. Aarsabonnement i Dan-
mark Kr. 3.50, til andre Lande Kr. 5,00.
Abonnement kan nu tegnes fra Nr. 13/1947
med 1. Tillæg til AFA 1948 og til Ud-
gangen af 1948 for Kr. 5,00 i Danmark,
Kr. 7,00 til andre Lande.

Vil De sælge eller købe Frimærker —

enten af Udvalg, eller ved Bestilling paa
Frimærker efter AFA Kataloget er Stedet

AARHUS FRIMÆRKEHANDEL

BRUUNSGADE 33 . AARHUS . TELEFON 5593

KLUBLIVET.

af Næstformand i Dansk Filatelistunion Hr. A. Gaaei.

Ved mine Besøg i mange Klubber, baade i København og i Provinsen, har jeg faaet et udmærket Indblik i Klublivet.

At dette kan forme sig forskelligt, er en Selvfølge; for det første er en Filatelistklub i Reglen en broget Forsamling af Mennesker, forskellige Alderstrin, forskellig filatelistisk Viden og Indstilling, forskellig social og økonomisk Position, for det andet er og kan Vilkaarene for det filatelistiske Arbejde være forskelligt i Klubberne, dette beror som oftest paa Klubledelsernes Evne og Vilje for deres Medlemmer, men lige saa ofte beror det paa Medlemmernes Indstilling til hele Arbejdet indenfor Klubberne.

Nogle Klubber er baserede paa Foredrag, Fremlæg af Samlinger etc., andre paa Auktioner. Andre har den gode Evne at kunne forene alle Dele, saaledes at der kan blive noget, der interesserer alle Kategorier af Medlemmer.

At det kan være svært for en Klubledelse at finde noget, der har Interesse for alle Medlemmerne, er ganske indlysende, idet der i en Klub, som allerede skrevet, er Medlemmer med vidt forskellig filatelistisk Viden og Indstilling; det, der har Interesse for de begyndende Samlere, er ganske uden Interesse for de mere fremskredne Samlere, og mere videnskabelige og specialiserede Foredrag vil være ganske uden Interesse for de begyndende Samlere, men ved Loyalitet mod sin Klub vil alle Parter kunne faa det rette Udbytte ved at være Medlem af en Filatelistklub.

Her har Klubledelserne en stor Opgave, idet det bliver disses Opgave at tilrettelægge Møderne paa en saadan Maade, at der kan blive noget, som har Interesse for alle Parter.

Efter de Erfaringer, jeg har gjort ved mine Besøg i mange Klubber, er jeg af den Formening, at en Klubaften i Reglen bør foregaa paa følgende Maade: Efter at Formanden har budt velkommen og har omtalt eventuelle nye Frimærker, officielle Meddelelser vedrørende nye Stempler etc., der er fremkommet siden sidste Møde, holdes der et Foredrag med eventuel Demonstration af det Lands Frimærker, der tales om. Saadanne Foredrag bør ikke have en Varighed af mere end 20—25 Minutter. Er Foredragene af længere Varighed, er der stor Sandsynlighed for, at de Medlemmer, der ikke har Interesse for det omtalte Emne, ikke paahører Foredraget med den Ro og Opmærksomhed, der paakræves. Efter Foredraget kan der passende afholdes en Auktion, stor eller lille, alt efter Klubbens Beskaffenhed og efter Medlemmernes Købelyst og Evne. Ved disse Auktioner vil Medlemmerne i Reglen være i Stand til at erhverve sig Mærker til deres Samlinger til rimelige Priser. Endelig efter Afslutningen af Foredrag, Auktioner o. s. v. vil Bytning af Frimærker Medlemmerne imellem være paa sin Plads, man-

ge Medlemmer har paa denne Maade Chancen for at blive af med nogle af deres Dubletter og for at faa noget med hjem, som de selv mangler, kort sagt, de har faaet noget ud af en saadan Mødeaften.

Der vil ogsaa her være god Grund til at omtale Mødedeltagelsen i Klubberne. I de fleste Klubber ligger Mødeprocenten paa 20—30 pCt. af Medlemsantallet. Dette er naturligvis alt for lidt. Udgifterne til Lokaleleje og eventuelle Mødegevinster er lige store, hvad enten der møder 20 pCt. eller 50 pCt. af Medlemmerne.

Skylden for den forholdsvis lave Mødeprocent maa i det store og hele tillægges Klubberne selv, idet disse som oftest ikke har de fornødne Pengemidler til Raadighed til den Propaganda, der maatte paa kræves. Det er indlysende, at Klubber med et Aarskontingent paa 6—8 Kroner ikke kan faa Penge tilovers til Propaganda, naar Udgifterne til Medlemsblad, Lokaleleje, Mødegevinster, Porto m. m. skal afholdes af dette ringe Beløb.

Der er endog Klubber, hvor Medlemmerne kun betaler et saa latterligt lille Kontingent som 4—5 Kroner aarligt. Efter min Mening burde Kontingentet i en Filatelistklub være mindst 10 Kr. om Aaret, derved kunde de amerikanske Lotterier, som mange Klubber excellerer i, helt afskaffes. Disse Lotterier er til Gavn for faa, men til Skade for mange, idet de holder mange Medlemmer borte fra Møderne.

Videre skal jeg udtrykke mit Ønske om, at endnu flere danske Samlere vilde tilslutte sig Filatelistklubberne, idet Klubbernes Medlemsantal, efter mit Skøn, kun andrager 15—20 pCt. af Frimærkesamlerne i vort Land.

Til Slut skal jeg omtale Samarbejdet mellem de danske Filatelistklubber, dette bør være meget mere intimt.

I Danmarks Filatelist-Union er man inde paa det helt rigtige, idet man indenfor denne Organisation med sine ca. 70 Klubber og ca. 3000 Medlemmer har fælles Blad, Dubletcirkulation, Auktioner og meget mere til Gavn og Glæde for alle Medlemmerne.

Maatte endnu flere Klubber forstaa Samarbejdets Betydning.

Dette kunde være med til at hæve dansk Filateli baade indadtil og udadtil.

Samarbejde og Sammenhold i Kammeratskabets Aand, det maa være Løsenet indenfor de danske Filatelistorganisationer.

A. GAÆL.

KØB-SALG

Frimærke-Service

HELGE MALMSTEN

Krystalgade 21 . København

Privat Telf. Vester 8545

Vestergade 3

Palæ 2071

Frimærkehuset

Karavellen

Frimærker

Mønter

H. B. Wulffsen

Sct. Pederstræde 23 . Palæ 7562

Er De interesseret

i et godt Udvalg,
skriv da efter et.

Smaa Priser

Opgiv Lande.

Alt købes.

Nordisk Frimærkebørs

Klosterstræde 15 . Telf. Palæ 9591

København K

Chr. **HEE'S** *Eftf.*
AUKTIONS
FORRETNING
Grundlagt 1860

FRIMÆRKE

AUKTIONER

Benyt altid vore gennem 87 Aar kendte

Auktioner ved Salg af Deres Frimærker. Ønsker De at købe Frimærker, saa forlang vore Auktionskataloger tilsendt.

Kommissioner modtages og udføres til Deres fulde Tilfredshed.

Niels Juelsgade 6 . København K

Telefoner Central 3581 & 11308

Lidt om Specialsamling og Oversø i Almindelighed og U. S. A. i Særdeleshed.

Af Hr. Fabrikant H. O. Vendelskov.

Naar man som almindelig Frimærkesamler faar Interesse for et eller andet Oversøland, er dette som oftest Udtryk for den paagældendes mere fremskredne Kendskab til Filateli.

Eller man kan sige, at paagældende er stabil Filatelist, fanget af Frimærkernes Uendelighed paa en saadan Maade, at han søger til Bund.

U.S.A. er mit Speciale, om dette Lands Frimærker ved jeg mere end om mange andre Landes Frimærker, og om dette Lands Filateli har jeg læst og ejet mere Litteratur end noget andet Land.

Naar De i det følgende læser nogle let overskuelige Hovedpunkter om U. S. A.s Frimærker, er det med Haab om, at der ogsaa for den almindelige Samler maa være Tips til Gavn for ham selv.

Kunde det følgende tillige bidrage til, at andre Specialsamlere, naar Lejlighed gives, i en let overskuelig Form vil afsløre deres Erfaring og Tips, høstet ved Studium og Materialeundersøgelser af et eller andet Lands Frimærker, vilde meget være naaet.

Enhver interesseret vilde med Aarene kunne opbygge sig en Scrapbook med gode Tips om mange Landes Filateli.

Derfor bemærk Dem dette!

Det visuelle er af overordentlig stor Betydning for enhver Filatelist.

Begynd ikke at samle Specialsamling fra noget Land, hvis Frimærker De blot ved at se finder utiltalende, selv om De har meget Materiale fra et Land, De nok kunde tænke Dem at begynde med.

Byt hellere dette Materiale bort med noget, De synes bedre om, ved bare at se paa det; dette vil De ikke fortryde.

Gør Dem nøje bekendt med Takningen og bemærk særlig Billederne, paa hvilket der forekommer flere Takninger.

Gør Dem bekendt med Vandmærker paa samme Maade.

Indøv disse Ejendommeligheder. De oplager nu, at Landet blev meget lille og ikke nær saa afskrækkende, idet de Udgaver uden særlige Finesser ingen Vanskeligheder volder at overskue.

Ofte vil De erfare, at dette eller hint Mærke med dette eller hint Vandmærke eller Takning kun forekommer et bestemt Sted eller i et bestemt Tryk, og ved at huske dette har de reduceret de tvivlsomme til at være ret faa fra det paagældende Land.

Ved nærmere Studium af disse tvivlsomme finder De særlige Kendetegn, Trykforskelligheder eller andre Ejendommeligheder, som gør, at

De næsten straks kan skelne dette i Modsætning til Samleren i Almindelighed.

Ved stadig at faa bekræftet disse Kendsgerninger, naar De møder dette Lands Frimærker i Udvalg eller hvor De ser Dem, kan De glæde andre Samlere med Deres Viden og selv have Glæde deraf.

Selv om De ikke ved mere, end enhver anden kunde vide, hvis de havde haft samme Interesse, bliver De betegnet som Specialist og ofte spurgt.

Om U.S.A. kan i Korthed siges: Det er en Verdensdel geografisk!

At samle dette Lands Frimærker og holde dem a jour er lettere end f. Eks. det geografiske Europa, som udgiver langt flere Frimærker per. Aar.

Mærkerne er lette at identificere med kun to officielle Vandmærker, nemlig dobbeltliniet og enkeltliniet U S P S.

De officielle Takninger er: utakket, Takk. 12, Takk. 10, Takk. 11, og endelig de saakaldte compound, uens eller blandet Takning. Af disse kan kun Takk. 12 og Takk. 10 kræve en nærmere Undersøgelse, som er meget let. Hvorfor compound takkede opstaa vil de forstaa ved at læse om Trykningen; disse lader sig let udskille.

Der skelnes mellem tre Tryk: Offset, Flat-Plate og Rotary. Offset Tryk er let kendelige ved sit uklare Tryk med en nærmest skrigende Farve, der findes kun 1—2—3 cent Aar 1917 med Washingtons Billede, men mange Typer, alle lettere at adskille end de danske tofarvede.

Flat-Plate er trykt som Bogtryk i flade Helark 4 Gange 50 eller 4 Gange 100 efter Mærkernes Størrelse.

Rotary-Tryk er trykt som endeløse Baand med runde Billedvalser med hver 4 Gange 50, 4 Gange 70 eller 4 Gange 100 Billeder efter Mærkernes Størrelse.

Da imidlertid Moderstemplet er ens for baade Flat-Plate og Rotary og det for begge anvendes til Overførsel direkte paa Trykpladerne, opstaa der den Forskel, at de Billeder, som overføres til Plader, som anvendes til Rotary, bliver noget større i Mærkebilledet, fordi Pladen vales rund for at passe til Rotary Processen, og denne Forstørrelse er størst i den Retning, Pladen er Valset.

De vil paa 1922 Udgaven bemærke, at alle opretstaaende Motiver er Takk. 11 foroven og Takk. 10½ paa Siderne, medens de liggende Motiver er Takk. 10½ foroven og 11 paa Siderne, naar det drejer sig om Rotary-Tryk, hvorimod alle Flat-Plate-Tryk er Takk. 11 overalt.

Denne uens (compound) Takning er en Følge af Mærkebilledernes Forlængelse og er med Villie fremstillet saaledes for at overvinde denne Forskel og alligevel faa frem et Færdigprodukt med ens Hjørner.

De vil af ovenstaaende forstaa, at alle Rotary er lette at adskille fra Flat-Plate, idet Mærkebilledet er ca. 1 mm større paa den ene Led.

En anden og ogsaa ufejlbarlig Maade at adskille disse Tryk, er ved at se paa Bagsiden, idet alle Flat-Plate er kendelige ved dets mørkere og noget tykkere Papirtone med Farverester fra Mærkebilledet, som fremkommer ved, at Helarkene lagres paa et ofte fortrykt Underlag under Trykningen eller ved selve Lagringen.

Om Vandmærket gælder, at den saakaldte Trekantudgave 1894 og 95 samt 98, hvoraf den første Udgave er uden Vandmærke, oftest er kendelig paa sin meget uens Takning med næsten altid Rester af de ustandsede Papirpropper i Takkerne, medens den anden Udgave i Modsætning hertil altid er regelmæssig og ren i Takkerne og med Vandmærke dobbeltliniet U S P S. 1898 er alle med Vandmærke og nye Far-

ver, altsaa lette at kende. De kan bemærke, at alle Mærker med farvet Kant i Siden altid med Flat-Plate-Tryk (RANDSTYKKER).

Udgaven 1908—09 og 1912—15 findes med dobbelt og enkelt Vandmærke Takk. 12, heraf tager De straks 13,50 cent og 1 \$ fra, idet disse kun findes med dobb. Vandmærke. 7 cent sort gaar ogsaa ud, da den kun findes med enkelt Vandmærke. Tilbage er nu One, Two, 3, 4, 5, 6, 8, 10 og 15 cent, hvoraf de dobbeltliniet vandmærkede er tykt mørketonet Papir og de øvrige er lyse og noget tyndere Papir.

Franklin Takk. 12 Værdierne findes kun med enk. Vandmærke.

Franklin Takk. 10 findes i to Udgaver med henholdsvis enk. Vandmærke og uden Vandmærke. Den første 1914—15 er trykt paa Baandmærke (coil) Papir og kendelige ved den tykke, mørke Papirtone, medens 1917—18 er paa lyst Papir, 30 cent Takk. 10 findes kun med Vandmærke.

Baandmærkerne (coils) i disse Udgaver adskilles som ovenfor nævnt, medens Rotary Baandmærkerne er enten bredere eller højere i Mærkebilledet, som tidligere nævnt, og paa samme Slags Papir henholdsvis.

H. O. VENDELSKOV.

Opbevar Kataloget!

Ved Køb af Udstillingskataloget deltager De i Lodtrækning om følgende Præmier:

1. **Polsk Legion i Italien** **AFA Kr. 45,00**
2. **5 Kr. Posthus, stemplet** **AFA Kr. 25,00**
3. **Det nye islandske Luftpostsæt** **Kr. 5,25**

Resultatet bekendtgøres i »Frimærke Nyt« for November

FORTE

Udstillere ved Sui Jubilæur

den 4.-5.

P. Generaldirektoratet for Post- og Telegrafv.

U. S. A. ubr.

CANADA ubr.

1. Andersen, A.

Danzig — brugt — ubrugt

2. Cortsen, J. Fischer

Persien — brugt, Ungarn — ubrugt 1920

3. Eskildsen, C.

Schweiz — Særudgaver — brugt

4. Gaaei, A.

Manchukuo — brugt

5. Hansen, Alf.

Tyskland — brugt

6. Hansen, A.

Tyskland — besat, Finland — Røde Kors, Danmark — Studiesamling

7. Hansen, C. O.

Det 3. Rige, ubrugt — Tyske Besættelsesmærker

8. Jensen, K.

Finland — udvidet Katalogsamling, Sverrig — brugt

NELSE

by Frimærkeklubs udstilling

ber 1947.

9. Jessen, F.
Norge — udvidet Katalogsamling
10. Larsen, E.
Danmark — ubrugt
11. Nielsen, Jyde, G.
Danmark — 4 Bl. fra 1896 — ubrugt
12. Petersen, E.
Holland — brugt
13. Petersen, P. C.
Island — brugt
14. Sandberg, I. F.
Julemærker — ubrugt
15. Vendelskov, H. O.
U. S. A. — brugt
16. Westermann, V.
England — brugt — Uddrag, Engl. Kolonier —
brugt — Uddrag
17. Wikborg, H. B.
Sverrig — 1. Dags Kuverter fra 1928, Finland —
ubrugt fra 1917, Algier

FRIMÆRKER

KØB . SALG . BYTTE

JØRN FISCHER-CORTSEN

DRONNINGENSGADE 54² . KØBENHAVN K

MEDLEM AF SUNDBY FRIMÆRKEKLUB

Danmarks Frimærker **og Julemærker**

Et lille Fortryksalbum med Plads:

Nr. 69 til alle danske Mærker Kr. 5,00

Nr. 70 do + Julemærker » 5,50

Tillæg til U. S. A. Katalog.

Alle Mærker til September 1947 Kr. 0,25

Faas overalt.

Stella Filatelist Forlag ^{A/S}

København K

Lidt om Danmarks Frimærker.

Af Hr. Hofjægermester G. A. Hagemann.

I de sidste Aar har Danmarks Specialsamlere særlig interesseret sig for og arbejdet med de „klassiske“ og „tofarvede“ Emissioner. Dette betyder eller behøver ikke at betyde, at andre Emissioner ikke er eller kan være lige saa interessante, men Grunden til det kan maaske søges i, at der i Litteraturen er fremkommet saa meget om dem, og nye Ting stadig kan findes.

Naar nu 1ste Bind (2det og 3dje er for længst udkomne) af Danmarks (og Dansk Vestindiens) Frimærker, som behandler de „klassiske“ Mærker, snart udkommer, har vi en samlet Beskrivelse af de tre første store Hovedgrupper af Danmarks Frimærker: de „klassiske“, 64/70 og de „tofarvede“ Emissioner (samt Dansk Vestindien til 1902), paa Grundlag af hvilke Specialsamlere og andre kan arbejde og bygge videre.

Bind 4, som nu foreligger i Manuskript, kommer at omfatte: Vaabentype, Christian IX, Fr. VIII, provisoriske, Tjenestemærke og Avisporto-Emissionerne samt Dansk Vestindien fra 1902.

At de „tofarvede“ har fanget Samleres Interesse saa stærkt i de forløbne Aar, er ikke saa mærkeligt. Disse Emissioner er jo et Felt, hvor man rigtigt kan gaa paa Opdagelsesrejse, og det at have med to Farver at gøre letter Arbejdet meget. Men ogsaa Emissioner med kun en Farve (jeg ser her bort fra de „klassiske“) er af stor Interesse (som Vaabentypen og Tjenestemærkerne), naar man fordyber sig i Studiet, og det er med dette, at jo mere man fordyber sig i det, jo interessanter bliver det. Interessen for Vaabentypen er vist ved at vaagne, men det forekommer mig, at Tjenestemærkerne er Stedborn i Danske Samlinger. Og dog er denne Gruppe af Frimærker i højeste Grad interessant.

Tjenestemærkerne er antagelig Methusalem blandt Alverdens Frimærkeemissioner, de er udgivne fra 1871 til 1924, ialt 53 Aar. Hele Frimærketeknikkens Udvikling afspejler sig ogsaa her. Vi har Linietakning $12\frac{1}{2}$, Kampakning 14 og $12\frac{3}{4}$ Takning, 14 i Forbindelse med Farvestriber og Fabrikationsnumre paa Arkets Marginal, Vandmærkerne stor og ny Krone samt Korsbund. Og tænk paa Papirfabrikationens og Farveteknikkens Udvikling gennem disse 53 Aar — vi træffer lidt af hvert, som vi kender fra de „tofarvede“. Med Kvartslampen kan vi gaa paa Opdagelser i røde, gule og lila Farver, med Mikrometerskruen kan vi konstatere visse Papirsorter, som var i Brug visse

Aar. 4 Sk. og 8 Øre er meget vanskelige at bestemme Trykoplagerne for, maaske næsten umulige, Trykkene af 4 Øre har til Gengæld en dejlig Mængde forskellige Farver. Og naar vi kommer frem til 1891, kan vi boltre os i Bestemmelse af Trykoplagerne efter Aarstalstempler. Som alle vore gamle Bogtryksmærker er ogsaa Tjenestemærkerne fyldte med Pladefejl. Prikfilatelisterne har noget at gøre her, og de bør gaa paa Jagt efter en meget stor Sjældenhed: Hagemanns brudte Ramme f. n. t. h. paa 4 Øre, Tryk X. 49-100. Den findes kun i dette ene Oplag og endda kun i en Del. Det er en meget stor Pladefejl.

Vaabentype-Emissionerne er ikke mindre interessante, men de forskellige Tryk, særlig af 20 Øre, er ret vanskelige at bestemme.

Kongemærkerne er endnu sværere at bestemme, men med stort Materiale af aarstalstemplede Mærker kan smukke Studiesamlinger skabes.

Der er Omraader nok at kaste sig over. Den almindelige Samler maa ikke bare hænge sig i de „tofarvede“, han bliver alligevel aldrig Specialsamler, hvilket kun er de faa givet, men han kan have Glæde af at arbejde med de forskellige Grupper efter de Anvisninger, Haandbøgerne giver ham, og paa denne Basis opsætte smukke Samlinger. Men den almindelige Samler maa forstaa, at ligesom det var nødvendigt som Barn at lære ABC, maa han lære Filatelisternes ABC for at kunne faa Gavn og Glæde af at samle Frimærker.

G. A. HAGEMANN

Alt i Kilovarer!

MØLLMANN-IBSEN

HUSK, Rosengaarden 4 . København K.

FARVEBETEGNELSER.

af Hr. Redaktør V. C. Nielsen

De i de forskellige Frimærkeataloger anførte Farvebetegnelser har ikke mindst i de senere Aar, hvor Special- og Studiesamlinger indtager en fremskudt Plads, voldt Samlerne stadig stigende Vanskeligheder; ja, saa store Vanskeligheder, at adskillige Samlere, som er søgt ind paa disse to Omraader, atter har opgivet det, fordi Farvebetegnelserne voldte saa store Vanskeligheder, at de simpelt hen ikke lod sig overvinde.

Aarsagen til, at der paa dette Omraade kan være uoverstigelige Vanskeligheder, skal sikkert først og fremmest søges i, at det ikke i lige høj Grad er Menneskene givet at adskille de mindre stærkt udtalte Farvenuancer fra hinanden, ligesom det, at opfatte en Farve, i Virkeligheden er noget rent personligt.

Hvad der yderligere vanskeliggør Farvebestemmelsen er den Omstændighed, at Betegnelsen for samme Farve ingenlunde er international. Hvad der i et Land karakteriserer en ganske bestemt Farve eller Nuance kan i et andet Land være Betegnelsen for en helt anden Farve. Som Eksempel kan anføres vor egen danske Betegnelse „kastaniebrun“ for en af Farvenuancerne paa vort 4 R.B.S. Mærke. Samme Farvebenævnelse „chestnutbrown“ findes ogsaa i engelske Frimærkeataloger, men er Samlerne af den Opfattelse, at den engelske Betegnelse i dette Tilfælde dækker den Farvenuance, hvori det danske Frimærke fremtræder, begaar han en meget stor Fejltagelse. Et typisk Eksempel paa, hvor forsigtig man skal være med at drage en Slutning efter den i Katalogerne opførte Farvebetegnelse.

Det er dog ikke blot Samlerne, Farvebetegnelserne volder store Vanskeligheder. Det samme gør sig ogsaa gældende for de Filatelister, som udarbejder Haandbøgerne. Stillet over for ganske koncist at skulle angive en Farvenuance, som er karakteristisk for Nummeret paa et Tryk, viser de store Vanskeligheder sig. For at se dette behøver vi ikke at gaa længere end til den sidst her i Danmark paa K.P.K.s Forslag udsendte Fortegnelse over registrerede Tryk. Farvebetegnelserne er i alt for høj en Grad vaklende og upræcise og dette tilmed, hvor det drejer sig om at karakterisere en Nuance, der er absolut afgørende for paa-gældende Tryk.

Naar Vanskelighederne allerede er saa udtalte for Forfatteren, hvor mange Gange større maa de da ikke være for Samleren, som ikke kan forudsættes at have samme Samlingsmateriale til Raadighed, som den der har gennemført et Studie over paagældende Ud-gave. Og dette i et Tilfælde, hvor den præcise Farvebetegnelse skulde være den afgørende Hjælp og Støtte for den øvrige Samlervorden, der interesserer sig for Mærkernes forskellige Tryk.

Dette Forhold anføres ikke som nogen speciel Kritik mod nævnte

Haandbog, for paa dette Omraade har den det ganske fælles med den sidst i Sverige udsendte Haandbog over Sveriges Frimærker. Navnlig for de siden 1920 i Sverige udsendte Mærker er Farvebetegnelserne saa indviklede, at man uden Overdrivelse maa sige, at det ikke er ret mange Samlere beskaaret at finde nogen Støtte i de anførte Betegnelser. Med andre Ord er Vanskelighederne internationale.

Naar disse Vanskeligheder er saa aabenbare, maa Spørgsmaalet, som trænger sig paa, uvægerligt blive, om der ikke gives en Vej til dettes Løsning?

Spørgsmaalet maa besvares bekræftende, ikke mindst fordi der allerede gennem Aar har været fremstillet saakaldte Farvekartoteker, der indeholdt et Antal Farvenuancer udover selve Hovedfarverne. At disse Farvetavler i nogen Grad har været en Hjælp for Samlerne skal ikke bestrides, men udover at de i disse Kartoteker optagne Farvenuancer næppe vil være omfattende nok efter den Retning, Filateliens har taget i de senere Aar, saa har der klæbet den Fejl ved disse Kartoteker eller Farvetavler, at Farvebetegnelserne ikke har været internationale. Skal et saadant Hjælpemiddel have nogen virkelig Værdi, saa maa man naa dertil, at samtlige førende Kataloger for de enkelte Mærker anfører den internationale Betegnelse for den Farve, Mærket er fremstillet i. Farven bør med andre Ord for Hovedfarvens Vedkommende angives f. Eks. ved et Bogstav, og drejer det sig om en Nuance af paagældende Farve efterfølges af et Tal, der karakteriserer Nuancen.

Det er indlysende, at Indførelsen af et saadant System vil kræve en betydelig Indsats, og den vil kun være af Værdi, saafremt den kan gennemføres i snævert Samarbejde med alle store Samlerorganisationer og de respektive Katalogudgivere. Lettest vilde det uden Tvivl gaa, saafremt den internationale Federation tog denne Sag op til en generel Løsning til Gavn og Glæde for Samlere i alle Lande.

Man maa naturligvis være forberedt paa, at Gennemførelse af en saadan Plan vil blive mødt med Indvendinger om, at Opgaven vil blive alt for omfattende og meget vanskelig. Der er dog næppe nogen Grund til at tage saadanne Indvendinger for gode Varer og af den Grund lade Sagen falde. Med Hensyn til Opgavens Omfang maa det naturligvis overvejes, hvor omfattende et saadant internationalt Farvekartotek bør gøres, men der vil jo altid være Mulighed for en vis Begrænsning ved ikke at medtage alle tænkelige Nuancer. Indvendingerne mod de Vanskeligheder, som Gengivelserne af Farver og Nuancer kan byde, er næppe heller større, end de ved Hjælp af moderne Hjælpemidler let lader sig overvinde. Som Bevis herfor kan blot anføres de farvelagte Gengivelser, mange Auktions- og Salgskataloger bringer af de til Salg stillede Mærker. Man er her med Hensyn til Gengivelse af Mærker i Originalfarve naaet til en imponerende teknisk Fuldkommenhed, og naar dette er Tilfældet, maa Løsningen af den Opgave, at skabe et fuldt brugbart Farvekartotek, være mulig.

Tages Opgaven op, og bliver den løst paa tilfredsstillende Maade, vil det blive hilst med Glæde overalt, hvor Frimærker samles.

V. C. NIELSEN.

H. K. POULSEN BRO

Fur

anbefaler sine smukke, rig-
holdige og velordnede Ud-
valg. Franko mod Franko.

Skindergade 33

Byen 4037

København K

FOGH'S *Frimærker*

Søger De?

Danske Jernbanemærker

(Katalog haves)

Danske Stempelmærker

Danske Poststempler

(Specialitet Posthornstempler)

og andet usædvanligt, saa prøv

Hellerup Frimærkehandel

Strandvej 201 . Telefon HE 794 v (træffes ikke Mandage)

men jeg har ogsaa rigtige Frimærker!

Grundlagt 1910

*Altid stort Udvalg i
Nyheder, moderne Se-
rier, Europa og Skan-
dinavien.*

Billige Priser.

A. W. LARSEN

STUDIESTRÆDE 36-40 . KØBENHAVN K . TELF. BY 8750

DANSKE NUMMERSTEMPLER.

Af Tegneren Svend Koppel

Man har anmodet mig om at skrive et Par Linier i Udstillingens Katalog, men det er nederdrægtigt svært. Man kan sagtens rundt om i Klubberne stille sig op paa Talerstolen og spille vigtig, det er straks noget helt andet at skulle fæstne sine „geniale Indfald“ paa Papiret.

Ydermere er Opgaven bundet, idet jeg har faaet Ordre til at skrive lidt om danske Nummerstempler, men hvad ved jeg om det Emne, som mine Læsere ikke ved, maaske ovenikøbet meget bedre. — Naa, jeg prøver og beder om Overbærenhed, hvis jeg keder.

Allerede før Frimærkernes Indførelse i Danmark blev Posten paa-trykt et Stempel, der angav Indleveringsstedet og Datoen. Efter Frimærkernes Indførelse, den 1. April 1851, blev der fremstillet et nyt Stempel, bestaaende af fire koncentriske Ringe med et Punkt i Midten, det saakaldte Stumstempel, der skulde bruges til Annulering af selve Mærkerne, dog saaledes at kun en Del af Stemplet ramte selve Mærket, Resten Brevet.

Dette stumme Stempel findes i 3—4 Typer og blev anvendt et Aarstid, saa indførtes — fra 1. August 1852 — Nummerstemplet, idet man fandt det mest praktisk, at hvert Postkontor, hver By havde sit Stempel. Enkelte Steder fortsatte man dog at anvende Stumstemplet, f. Eks. i Glostrup, og det kan findes saa sent som paa Øresmærkerne 1875. Af Nummerstemplet — tre Ringe med et Tal i Midten — findes ofte flere forskellige Typer, man maa gætte paa, at et Stempel somme Steder er bleven ødelagt og erstattet med et nyt, ligesom enkelte Kontorer er bleven saa store, at der har været flere Stempler igang samtidig.

Det turde være unødigt at opremse Bynavne og dertil hørende Numre her, disse Lister har været publiceret saa ofte, sidst i „Rylund 1948“, kun skal nævnes, at Numrene 1 til 112 er tildelt Postkontorerne i første Omgang. Numrene 113 til 153 er sat i Brug omkring Juli 1853, og senere er Numrene til 286 uddelt efterhaanden, som Kontorerne oprettedes rundt om i Landet, de sidste først i Slutningen af Firserne.

Paa 4 Rbs. kan vi finde Numrene 1 til 173, paa senere Skillingsmærker Numre til 230, og endelig paa Øresmærkerne Numrene helt op til 286.

Sjældenhedsgraden af de forskellige Numre er ganske pudsigt at iagttage, men en Prisansættelse er jeg ikke kompetent til at komme ind paa, da jeg i dette som alle andre Tilfælde mener, at der altid maa ligge et Handler-Lager til Grund derfor. Kun vil jeg understrege, at Stemplets Tydelighed er det vigtigste. Et Stempel, som Ejeren kun kan læse med meget god Vilje, er i mine Øjne ikke egnet til at sættes i en Nummer-Samling, medens et Nummer placeret retvendt midt paa et Mærke er det, man maa stræbe efter.

Enkelte Numre kan være meget almindelige paa een Emmission og brandsjældne paa andre. Af egen Erfaring kan jeg fortælle, at f. Eks. Nr. 85 Høyer er ret god paa 4 Rbs., og den har siddet i min Samling i flere Aar, medens samme Nummer paa 4 Sk. 1853 er noteret meget billigere — men den har jeg ikke truffet i de 20 Aar, jeg har samlet paa disse Stempler.

Stempelfarven er i de første Aar varierende, man finder foruden sorte ogsaa blaa og grønne Stempler, idet Postkontorerne selv skulde anskaffe Stempelsvæarte, og man brugte, hvad man havde ved Haanden. Da enkelte af disse Stemplet let lod sig fjerne, og Mærkerne saaledes kunde anvendes igen, blev Blækannulering beordret; denne Bestemmelse blev dog meget kort efter ophævet, og Postkontorerne fik nu tildelt den sorte Svæarte, der blev obligatorisk.

Fra samme Periode stammer de saakaldte „Sandstempler“, hvis Historie er følgende: Da man opdagede, at grimme Mennesker fjernede Stemplerne og benyttede Frimærkerne igen, fandt enkelte Kontorer paa at blande lidt Sand e. l. i Stempelsvæarten; naar man nu gned paa Mærket for at fjerne Stemplet, blev Mærket ridset og ødelagt — og Svindleren, ikke Postvæsenet, blev taget ved Næsen.

Af disse Sandstempler kender jeg foruden Stumstemplet Numrene 13, 45 og 69.

Som før nævnt var Brevene i denne Periode forsynet med Nr.-Stp. samt et Stedstempel, alle Breve skulde altsaa stemples to Gange. Efterhaanden som Brevantallet forøgedes, var denne Fremgangsmaade upraktisk, og man tildelte de større Postkontorer det saakaldte kombinerede Stempel, hvor Numret er sat sammen med By- og Datostemplet.

Den 8. April 1884 blev der givet Ordre til, at der til samtlige Forsendelser skulde anvendes Dagstempler — og Historien om Nummerstemplerne er endt.

Til slut en lille Ting, der er Skyld i mine første graa Haar. Nr. 2 og 3 (Hamborg og Lübeck) er meget sjældne paa 4 Rbs., medens de er almindelige paa den næste Udgave.

Hvorfor? Det viser sig at være meget lige til.

De to Kontorer har først faaet tildelt danske Frimærker fra 1. August 1855, medens Stemplet er tildelt dem, som de andre Kontorer i 1852. Her maa vi igen gætte, at Personer, der har været f. Eks. paa Gennemrejse i disse to Byer, har haft et Par Mærker i Lommen og sendt Post fra Byerne, og derved er de enkelte Breve, man kender, fremkommen.

Meget mere tør jeg ikke trætte mine Læsere med. Jeg haaber ikke, man i papirfattige Tider beskylder mig for Papirspild, — har jeg derimod glædet en enkelt, glæder det mest

SVEND KOPPEL.

Støt Annoncørerne...

Bliv Medlem af

SUNDBY FRIMÆRKEKLUB

Møde hver Fredag Aften
Kl. 20 i Restaurant, Ama-
ger Centralcafe, Store Møl-
levej 3. (Udfor Amager-
banen).

Den 1. Fredag i hver Maa-
ned Foredrag — Fremlæg
— Stor Auktion.

Kontingent: Kr. 10,00 om
Aaret.

Gratis Abonnement paa
»Frimærke Nyt« for Med-
lemmerne.

Gæster er altid velkomne ...